

Eilanden die wandelen

1 Sharif en Julian zijn de hele middag al bezig. Ze bouwen
2 een zandkasteel met een diepe gracht eromheen. Het wordt
3 nu vloed. Het eerste water stroomt in de gracht. Daar klotsen
4 de golven al tegen de muren. Gaat het fort het houden? De
5 kinderen blijven doorscheppen. Ook het fort zelf helpt mee.
6 Aan de voorkant beuken de golven tegen het fort. Daar wordt
7 het fort kleiner. En aan de achterkant ontstaat een lange
8 zandbank. Het fort wandelt eigenlijk het strand op.

9 Net zoals het fort van Sharif en Julian
10 wandelt, wandelen de Waddeneilanden in
11 Nederland ook. Elke dag beuken de
12 grootste golven tegen de westkant van
13 de eilanden. Daardoor brokkelt de kust
14 daar af. Dat heet afkalven. Aan de
15 oostkant groeien de eilanden juist weer
16 aan. Daar ontstaan lange zandbanken.
17 Het onbewoonde eiland Rottum wandelt
18 per jaar wel dertig meter.

Vroeger

19 Vroeger lagen alle Waddeneilanden meer
20 naar het oosten. De dorpjes op de
21 eilanden stonden toen veilig in het
22 midden. Maar de eilanden wandelden.
23 De dorpen kwamen aan de westkant te
24 liggen. Er zijn zelfs tientallen huizen
25 door de zee verzwolgen. Op Ameland
26 verdwenen zeker drie dorpen: Sier, Oerd
27 en Swartwoude. Ook Schiermonnikoog
28 heeft dorpen verloren aan de zee:
29 Westerburen, Oosterburen en Scholbalg.

Nu

30 De meeste dorpen op de Waddeneilanden
31 liggen nu meer naar het westen. Voor
32 bewoners van die dorpen is dit een
33 ernstige zaak. Gelukkig zijn de bewoners
34 beter voorbereid op de gevaren van de
35 zee. Ze wachten niet meer tot de zee
36 tegen de voordeur klotst. Maar ze
37 bedenken er oplossingen voor. Ten
38 eerste bouwen ze dijken om hun huizen
39 te beschermen. Ten tweede spuiten ze
40 zandplaten voor de kust. Die breken de

41 golven. En ten derde planten ze bossen
42 en een speciaal soort duingras.
43 De wortels houden het zand vast. De zee
44 het zand dan niet meer wegspoelen.
45 Toch gebeurt het ook nu nog dat het
46 water de mensen verrast. Er spoelen
47 geen bewoonde huizen weg. Maar de
48 strandpaviljoens soms wel. Dat zijn
49 restaurantjes die in de zomer op het
50 strand staan.

In de toekomst

51 In de toekomst blijven de dorpen aan de
52 westkant risico lopen.
53 Door de dijken en bossen wandelen de
54 eilanden iets minder hard. Weinig huizen
55 zullen echt moeten verdwijnen. Maar als
56 het echt niet anders kan, is er altijd nog
57 de oplossing om huizen in de toekomst
58 te verplaatsen naar de veilige oostkant.

*In 1850 lag Ameland
10 kilometer meer naar
het westen dan in 2000.
De dorpen Hollum en
Ballum lagen toen nog
midden op het eiland.
Tegenwoordig liggen
ze al gevaarlijk in het
westen!*

Proefje

**Wil jij zelf onderzoeken hoe dat afkalven en aangroeien gaat?
Dan is hier een simpel proefje.**

- Doe een paar scheppen zand in een grote schaal.
Bijvoorbeeld een bakblik van de oven.
- Zet een baksteen onder de ene kant. Nu staat alles schuin.
- Pak een gieter en laat een straal water aan de bovenkant van je bak naar beneden stromen.
- *Waar verdwijnt het zand?*
- *Waar groeit het zand weer aan?*
- *Wat gebeurt er in de geulen?*
- *Waar worden ze dieper?*
- *Waar worden ze ondieper?*